

„להוציא אותם!“

צועק שחקן האהל יהודה גבאי, הניצב בידיים שלובות על הבמה (בתמונה מימין). אבל קריאתו נבלעת במהומה המתחוללת באולם, כשכל הקהל קם על רגליו, צופה בתיגרת האגרופים המתנהלת בין קבוצת האמנים הצעירים לבין סדרני התיאטרון. בתמונה למעלה נראה יגאל מוסינזון הצופה בבניו חומי ואביסל, המשתלטים על המיתפרעים. מימין, בתמונה למעלה, נראית גם המשוררת יונה וולך, ולידה המנהל האדמיניסטרטיבי של האהל פרץ פינקל.

ישראל. עוד יותר מגוחכת העובדה שהסערה פרצה סביב הצגה שאינה ראוייה להתרגשות כה רבה. אילו היו האמנים הצעירים עורכים את הפגנתם בסוף הצגה רגילה, עם קהל רגיל, יתכן שהקהל כולו היה מצטרף אליהם בהפגנת מחאה קולנית נגד המחזה. כי מתוהו של יגאל מוסינזון, בכינוי של פיטר פריי, הוא אחד המחזות הקייטשיים ביותר שהוצגו לאחרונה על בימות הארץ. זהו מחזה המתיימר להילחם בכפייה הדתית ובסופו של דבר הוא מטיף להשלים עם ה"כפייה" — מתוך המסקנה הצבועה, שה"כפייה" הדתית, עם כל הצרות שהיא גורמת לאלה שאינם דתיים, מלכדת את העם. המחזה אינו אינפאנטילי, כפי שטענו ה"אמנים" מנסחי כרוזי המחאה: הוא סניילי, משעמם וחסר כל ערך דרמאטי.

אין בו שום דבר המצדיק את הסערה שהתחוללה סביבו, מלבד העובדה שהאיש שביים אותו מטיף השכם והעורב לא להיש"אר אדישים לתיאטרון גרוע ומשעמם.

מצטרף לדעתם או דוחה אותה. כשאני צעק"תי בוז בקאמרי, חיכיתי לסוף, מתוך סלידה"ריות עם השחקנים, וכדי לא לפגוע בקהל". כשנשאל פריי על המכות הברוטאליות שהוכו המפריעים, השיב: „הסדרנים הם פרימיטיבים. הם התרגשו והקהל התרגש. אז אי אפשר להאשים אותם". לאמנים המפגינים היו טענות משלהם. אמרה יונה חלץ: „רצינו לגרום לכך שאנ"שים לא ילכו לראות זבל שאסון לראות אותו. פיטר פריי סבור שזו אמנות בריאה. אנתוני סבורים שזו חאלטורה ותנטריש". „אילו לא היה פיטר פריי משתחץ ונואם נאום-הטפה לקהל, לפני ההצגה, היינו מ"כים עד הסוף", הסביר דני טרץ', „אבל זה הוציא אותנו מהכלים איך הוא מתנשא ומת"פאר בדבר שעוד לא ראינו".

★★★
צ'וק הגורל הוא שהסערה האמנותית הראשונה מזה זמן רב פרצה דווקא בתיאטרון הרדום והמפגר, שבין תיאטרוני-

לה!". לא שילמנו כסף כדי לשמוע אותך!" העיר ויולטיר, מאוחר יותר: „מחיתאות" כפיים וקריאות-בוז הם נשק-מגן לגיטימי של קהל, בהצגה גרועה".

פיטר בא במבוכה, השיב לצעקות: „אני אחשוב על זה". כאשר הורם לבסוף המסך וההצגה התחילה, ליו אותה האמנים הצעיר"ים בצחוק פרוע. הקהל מסביבם ניסה ל"השתיקם. עד מהרה פרצו ויכוחים שהתפת"חו לתיגרות. היה צורך להפסיק את ההצגה. בעוד חלק מן הקהל מנסה להרגיע את המפריעים, עלה על הבמה שחקן האהל ת"חיק, יהודה גבאי, ופשוט החל לשטות את הקהל במפגנים. „ארבעים ושלוש שנה אני בתיאטרון", אמר גבאי כשכל הקהל עומד על רגליו. „ועוד לא קרה לי דבר כזה. תר"ציאו את בוגרי בתי-הקפה וגמשיך בהצגה". זה היה האות ללינץ' המוני. הקהל, ה"מורכב ברובו ממשפחות שחקנים ומוותיקי"ההסתדרות, הסתער על המפריעים. היה זה הפנינג אמיתי, שלווה כצעקות, צעקות-שכנגד ומהלומות-אגרופים. יגאל מו"סינזון ומשפחתו ניצחו על הפוגרומ. אביסל וגרר אותו החוצה, כשהקהל הולם כמשורר

באגרופיו. גם על הנשים שבחבורה לא חסו. שוש שוורץ ספגה אגרופים בבטן מאשה בלונדית ומבעלה. את חנוך לוין ומנחם בינצקי היכו בראשם ובבטנם, משכו בשעי"רותיהם. מאיר ויולטיר ספג אגרופים בפניו. לאחר מהומה ותגרות, שנמשכו כרבע"שעה, הוצאו המורדים מן האולם. ההצגה התחילה שוב. אבל באולם נשארו עוד מס"פר מאנשי-הקבוצה, שלא השתתפו בהתחלה בתיגרות. הם קמו מקומותיהם ברעש, צע"קו לעבר הקהל: „אתם קהל אומלל שסובל בזבל הזה!" שוב קמה מהומה.

רק כשאחורוני המפריעים הוצאו מן ה"אולם, ניתן היה להמשיך את ההצגה עד סופה — ללא הפרעות.

★★★
פיטר פריי הסתובב במיסדרון, מיווע מהתרגשות, נרעש ומופתע. „מות' להם להוציא כרוז", אמר, „ואני מברך אותם על העימוד, על היוזמה ועל הכסף שהיה עליהם לבזבז. אבל אני שולל ניסיון מאירגן ו"מכוון-מראש להיכנס ולהפריע להצגה. „חבל שהם טיפשים ולא יודעים כיצד לנהל מערכה מסוג זה. היה מעניין לראותם קמים וצועקים בסוף ההצגה, ואז היה הקהל

קרב-אגרופים
ברוטאלי נערך באולם אהל, כשהופסקה ההצגה והשחקנים על הבמה הפכו לצופים בהצגה הנערכת באולם. יש לשים לב להבעות-פניהם הנזעמות של הצופים והסדרנים, המסתערים בחמת-אלימות על המפריעים.